

Sygn. akt VIII Gz 271/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Patrycja Baranowska (sprawozdawca)

SR del. Anna Górnik

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T.

przeciwko P. A. oraz A. E.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum

w S. z dnia 24 marca 2016 roku, sygn. akt XI GC 1461/15

o zapłatę

postanawia:

1. oddalić zażalenie,
2. zasądzić od pozwanego A. E. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T. kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Patrycja Baranowska SSO Agnieszka Woźniak SR del. Anna Górnik

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 24 marca 2016 roku Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie odmówił odrzucenia pozwu (pkt 1), oddalił wnioski pozwanego A. E. o przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w Zielonej Górze (pkt 2) i zobowiązał powoda do złożenia w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia zobowiązania pisma przygotowawczego, w którym odniesie się do podniesionych w odpowiedzi na pozew twierdzeń i zarzutów oraz powoła we wskazanym kierunku wszystkie twierdzenia, zarzuty i dowody pod rygorem uznania ich na dalszym etapie za spóźnione w trybie art. 207 § 6 k.p.c..

W uzasadnieniu postanowienia, przywołując treść art. 1103 k.p.c. oraz art. 4 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (dalej B. I bis), Sąd zaznaczył, że wskazane regulacje tak na gruncie prawa krajowego jak i gruncie europejskim bazują na klasycznej zasadzie actor sequitur forum rei, zgodnie z którą osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane,

niezależnie od ich obywatelstwa, przed sądy tego państwa. W oparciu o powyższe Sąd wyprowadził wniosek o braku znaczenia obywatelstwa osoby pozwanej i decydującym znaczeniu faktu zamieszkiwania przez nią na terytorium państwa członkowskiego. Dalej, wskazując na zawartą art. 62 ust. 1 rozporządzenia B. I bis regułę kolizyjną mającą na celu wskazanie prawa właściwego do interpretacji pojęcia „miejsce zamieszkania”, Sąd zaznaczył, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują polskie przepisy określające miejsce zamieszkania tj. art. 27 § 2 k.p.c. i art. 25 k.c..

Odnosząc się do definicji legalnej pojęcia „miejsca zamieszkania”, a w szczególności jednego z jej elementów a mianowicie „zamiaru stałego pobytu” Sąd podkreślił, że dla określenia miejsca zamieszkania pozwanego wystarczy, że z jego zachowania będzie wynikać, że swoją aktywność życiową koncentruje on w określonej miejscowości. W tym względzie Sąd podkreślił również, że skoro zobowiązanie do złożenia odpowiedzi na pozew pozwany odebrał w miejscowości Ś., to uprawnione jest stwierdzenie, że miejsce zamieszkania pozwanego jest w Polsce, a nie w (...). Sąd miał nadto na uwadze, że pozwany nie powołał wystarczających dowodów na okoliczność zamieszkiwania na terenie (...), a skoro się na tą okoliczność powoływał, to powinien tą okoliczność wykazać (art. 232 k.p.c).

W oparciu o powyższą argumentację, Sąd na podstawie art. 222 k.p.c. w zw. z art. 1099 § 1 k.p.c. a contrario oddalił zarzut pozwanego dotyczący odrzucenia pozwu i w konsekwencji odmówił odrzucenia pozwu.

Powyższe postanowienie w zakresie rozstrzygnięcia zwartego w pkt 1 zaskarżył pozwany A. E. domagając się jego zmiany poprzez odrzucenie pozwu w stosunku do jego osoby. W uzasadnieniu skarżący zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie :

1. art. 233 k.p.c., poprzez poczynienie błędnych ustaleń faktycznych w zakresie przyjęcia, że miejscem zamieszkania pozwanego A. E. jest Ś., w sytuacji, gdy pozwany ma obywatelstwo szwedzkie i stale zamieszkuje na terytorium (...) a w Ś. przebywa jedynie rekreacyjnie na wakacjach,
2. art. 1103 k.p.c. w zw. z art. 4 i 62 rozporządzenia B. I bis w zw. z art. 25 k.c., poprzez uznanie, że zostały spełnione wszystkie przesłanki określone w art. 25 k.c. w zakresie okoliczności zamieszkiwania pozwanego w miejscowości Ś..

Zdaniem pozwanego Sąd Rejonowy błędnie przyjął, że zamieszkuje on na terytorium Polski w miejscowości Ś., ponieważ odebrał tam korespondencję. Pozwany podkreślił, że jest obywatelem szwedzkim i stale zamieszkuje na terytorium (...) w miejscowości L.. Jedyne sporadycznie pozwany przebywa zaś w miejscowości Ś., gdzie zamieszkuje jego żona. Pozwany pozostaje z żoną w separacji faktycznej i odwiedza ją kilka razy w roku. Przedmiotowa nieruchomość należy do majątku osobistego żony pozwanego, a pozwany zamieszkuje w niej tylko kilka dni w roku podczas odwiedzin. Wskazane pobyty mają wymiar wyłącznie rodzinnych odwiedzin. Główne miejsce zamieszkania pozwanego znajduje się w miejscowości L. na terenie (...), gdzie koncentrują się jego sprawy rodzinne i biznesowe. Aktywność życiowa pozwanego znajduje się wyłącznie w (...). W ocenie pozwanego w niniejszym stanie faktycznym nie została spełniona więc przesłanka zamiaru stałego pobytu w Polsce, dlatego Sądem właściwym dla niniejszej sprawy nie jest Sąd polski i pozew powinien obligatoryjnie zostać odrzucony. Wraz z zażaleniem pozwany złożył poświadczenie zameldowania na terytorium (...) oraz ksero dowodu osobistego.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko, zgodnie z którym wniosek o odrzucenie pozwu nie znajduje - wbrew wywodom pozwanego - oparcia ani w treści z art. 1103 k.p.c., w zw. z art. 4 i 62 rozporządzenia B. I bis, ani też w treści art. 25 k.c. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że pozwany przebywa w Polsce z zamiarem stałego pobytu a tym samym, iż w oparciu o powołane przepisy Sąd krajowy jest właściwy do orzekania w niniejszej sprawie. W uzasadnieniu zaskarżanego orzeczenia Sąd I instancji przedstawił dogłębną analizę prawną przesłanek uzasadniających ewentualne odrzucenie pozwu w kontekście jurysdykcji krajowej, co wyłącza potrzebę ponownego

ich przytaczania. W istocie zresztą pozwany zarzucając naruszenie art. 1103 k.p.c., w zw. z art. 4 rozporządzenia B. I bis, czy art. 25 k.c. nie kwestionował, że regulacje te winny znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie, nie kwestionował też prawidłowości dokonanej przez Sąd I instancji ich interpretacji. Zarzuty pozwanego zawarte zarówno w pkt 1 jak i w pkt 2 zażalenia sprowadzały się bowiem jedynie do kwestii ustaleń poczynionych w odniesieniu do faktycznego miejsca zamieszkania. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji, na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, ocenionego bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów określonych w treści art. 233 § 1 k.p.c., dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i trafnie określił ich konsekwencje prawne. Sąd Rejonowy nie przekroczył przy ocenie dowodów granic zakreślonych dyspozycją powołanego przepisu. Zarzut obrazy tego przepisu nie może polegać na zaprezentowaniu własnych korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego stanowiących konsekwencję odmiennej oceny materiału dowodowego.

Z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy niewątpliwie wynika, że pozwany poza korespondencją zawierającą odpis pozwu, skierowaną do niego w toku postępowania (doręczenie nastąpiło w dniu 11 lutego 2016 r. - k. 104), w miejscowości Ś. odbierał również korespondencję przedprocesową kierowaną do niego przez powoda. W Ś. pozwany odebrał między innymi wezwanie do naprawienia szkody z dnia 19 sierpnia 2015 r. (vide: kserokopia książki nadawczej - k. 82), na które odpowiedział osobiście pismem z dnia 7 września 2015 r. wskazując jako miejsce sporządzenia pisma właśnie Ś. (k. 86). Kolejne pisma powoda z dnia 24 września 2015 r. i z 7 października 2015 r. również skierowane zostały na adres w Ś., a pomimo sugestii, że wszelka korespondencja winna być kierowana do pozwanego w języku szwedzkim i na adres zameldowania w (...) pozwany nie zakwestionował jej skutecznego doręczenia. Jak słusznie wskazał zaś Sąd Rejonowy, opierając się na orzecznictwie Sądu Najwyższego, miejsce zamieszkania jest z zasady miejscem odbierania korespondencji. Fakt wielokrotnego odbierania korespondencji pod tożsamym adresem w miejscowości Ś. w rozbieżnym czasie nie potwierdza wywodów pozwanego o jedynie sporadycznych odwiedzinach żony w tej miejscowości. Adres przy ul. (...) w Ś. został ponadto wskazany jako adres zamieszkania pozwanego A. E. w umowie zbycia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 28 sierpnia 2012 r. (k. 116). W notarialnym poświadczeniu podpisów własnoręcznie złożonych pod umową stwierdzono z kolei, że tożsamość A. E. obywatela (...) zamieszkałego przy ul. (...) w Ś. ustalono na podstawie szwedzkiego dowodu osobistego (k. 118). Samo zatem posiadanie dokumentu tożsamości czy adresu zameldowania jak zdaje się sugerować pozwany składając wraz z zażaleniem między innymi kserokopię dowodu osobistego, nie potwierdza faktycznego miejsca zamieszkania. Z drugiego z przedłożonych dokumentów, a mianowicie poświadczenia danych osobowych ujawnionych w rejestrze ludności wynika zaś, że zameldowanie pozwanego na terytorium (...) w regionie K. nastąpiło w 2001 r., gdy tymczasem adresem zamieszkania w Ś. sam pozwany posługiwał się jeszcze w 2012 r. w tym np. w oświadczeniu z dnia 31 sierpnia 2012 r. o rezygnacji z funkcji członka zarządu (k. 49).

W myśl art. 381 k.p.c. mającego mocą art. 397 § 2 k.p.c. zastosowanie także do postępowań toczących się na skutek zażaleń, sąd rozpoznający apelację może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem I instancji, chyba że potrzeba powołania ich powstała później. Niemożność skorzystania w postępowaniu przed sądem I instancji z określonych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych nie zachodzi, gdy istniała obiektywna możliwość powołania ich w tym postępowaniu, a tylko na skutek błędnej oceny potrzeby ich powołania, opieszałości lub zaniedbania strona nie uczyniła tego. Zgłoszone zatem dopiero w zażaleniu dowody z dokumentów na potwierdzenie zasadności wniosku o odrzucenie pozwu, przy braku spełnienia wymogów określających przeprowadzenie dowodu w postępowaniu zażaleniowym nie zasługują na uwzględnienie. Potrzeba ich powołania nie powstała bowiem później, a skarżący nawet nie twierdził, że nie mógł powołać ich wcześniej. Niezależnie zatem od braku podstaw do uwzględnienia wniosku dowodowego zgłoszonego w zażaleniu co do zasady, treść przedłożonych dokumentów i tak nie pozostawia wątpliwości, iż pozwany nie przeciwstawił zaskarżonemu postanowieniu takich zarzutów, które mogłyby skutkować wydaniem przez Sąd odwoławczy orzeczenia w postulowanym przez niego kierunku.

W tym miejscu, w celu wzmocnienia tezy o prawidłowym określeniu miejsca zamieszkania pozwanego - jak słusznie zaakcentowała powódka w odpowiedzi na zażalenie - odnieść się można również do definicji centrum interesów życiowych, jaką posługuje się Rozporządzenie Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie

postępowania upadłościowego (Dz. U. L 160 z 30.6.2000, str. 1) w przypadku upadłości transgranicznej. Zgodnie z motywem (13) tego rozporządzenia: Główny ośrodek podstawowej działalności powinien oznaczać miejsce, w którym dłużnik zazwyczaj zarządza swoją działalnością i jako takie jest rozpoznawalne przez osoby trzecie. Wbrew wywodom skarżącego jego zachowanie, aktywność zawodowa nie wskazuje na sporadyczny i krótkotrwały charakter bytności w Polsce. O zamiarze stałego pobytu mogą zaś świadczyć rzeczywiste powiązania jego uaktywnienia życiowego z podmiotami funkcjonującymi w polskim obrocie gospodarczym. Pozwany pełni funkcje w organach osób prawnych mających siedziby w Polsce. Pozwany od wielu lat pełnił funkcję członka zarządu w spółce (...) (dawniej (...) sp. z o.o. w Ś. i (...) sp. z o.o. w Ś.), aktualnie pełni zaś funkcję prezesa jednoosobowego zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (KRS nr (...)) i funkcję gubernatora distryktu uprawnionego do reprezentowania i składania oświadczeń woli w imieniu Stowarzyszenia (...)/88 z siedzibą w G. (KRS nr (...)). Powyższe dane uzasadniają wniosek, że centrum interesów życiowych pozwanego znajduje się w Polsce a nie na terenie (...).

W tym stanie rzeczy stosownie do art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zażalenie podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w danej instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). W związku z tym, że pozwany przegrał sprawę w postępowaniu zażaleniowym, zgodnie z przepisem art. 98 k.p.c. winien zwrócić powodce koszty procesu, na które składa się koszt zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w wysokości 600 zł, ustalony na podstawie na podstawie § 2 pkt 4) w zw. z § 10 ust. 2 pkt 1) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

SSO Patrycja Baranowska SSO Agnieszka Woźniak SR del. Anna Górnik

Sygn. akt VIII Gz 271/16 S., dnia 24 października 2016 roku

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)